

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
Cena oglasov po dogovoru. Rokopis se ne vraca.

THE ENLIGHTENMENT
Organ of the Slovene National Society
Owned by the Slovene National Society.

Datum v obljepju n. pr. (Augusta 31-23) poleg vsakega imena na molavo...

GOSPODARSKA IN POLITICNA GODLA V NEMCIJI.

Znani nemški kapitalist Stinnes je s svojimi kapitalističnimi tovariši slekel nemško ljudstvo in osredotočil neizmerno bogastvo v svojih rokah.

Devet mesecev je trajal pasivni odpor in delavei so prejeli podporo, da so vzdržali. Zdaj prihaja zima, podpora je umaknjena.

Preklicanje pasivnega odpora je zamotalo še bolj gospodarski in politični položaj v Nemčiji.

Sedanja vlada v Berlinu se boji krvavih prekucij. Boji se bavarskih in drugih nemških monarhistov in komunistov.

Komunisti vidijo v oboroženih monarhistih največjo nevarnost za obstoj nemške republike. Poslali so socialistom ultimatum, v katerem priporočajo pet točk.

V Berlinu so zbegani. V Monakovem pa monarhisti pripravljajo militaristične diktature.

V Parizu plešejo francoški bankirji veselja, kajti prekle pasivnega odpora v Poruhrju je pognal vrednost francoskega franka za nekaj centimov kviško.

Stvar zdaj končuje, kot je napovedala Prosveta v začetku pasivnega odpora v Poruhrju. Izjavila je, da bo pasivni odpor preklican.

Kajti iz Londona prihaja obnem vest, ki pravi, ako je prišlo do sporazuma, kakšen je delež Velike Britanije.

Prek vse Evrope se je razil silen val reakcije. Izjemo tvorita le Velika Britanija in Rusija.

Zgodovina nam pove, da so se reakcionarji že večkrat poslužili vojaške diktature, da so izvedli svoje načrte.

SLIKE IZ NASELBIN.

Barberton, Ohio. — Gospod Stov, 3 je nekakšna oseba. — Pri pobožni Urši na Bolivar Bonda se je vršil sestanek.

Sestanek se je vršil popoldne, kajti Urša, predsednica društva tercijsk, ki so z resnico v prepri, nima časa za slične sestanke.

Po končnih ceremonijah se Urša poda na pot od hiše do hiše, kot beraišice v starem kraju.

Urša je seveda najbolj pobožnjaška tercijska v naselbin, za to ima pa tudi jembek tako namazan, da ji teče izredno dobro.

Urša, Špela in Morendi so bile torej na sestanku. Pred otvoritvijo seje so se dogovorile, da bo Urša predsedovala.

Nastal je molk in Urša se je popraskala za ušesi, da obudi svoj spomin in se spomni, o kom naj govori.

"Prav si govorila Urša," sta pritrtili tovarišci. "Res je tako," je naglasila Morendi s posebnim povdromom.

"Res je tako, kot je govorila moja predgovornica," je segla Špela v besedo, kateri ni bilo všeč, da bi Morendi imela sadnjo besedo pri odobravanju Uršinega načrta.

"Prav si govorila," sta pritrtili tovarišci. "Res je tako," je naglasila Morendi s posebnim povdromom.

"Prav si govorila," sta pritrtili tovarišci. "Res je tako," je naglasila Morendi s posebnim povdromom.

"Prav si govorila," sta pritrtili tovarišci. "Res je tako," je naglasila Morendi s posebnim povdromom.

"Prav si govorila," sta pritrtili tovarišci. "Res je tako," je naglasila Morendi s posebnim povdromom.

"Prav si govorila," sta pritrtili tovarišci. "Res je tako," je naglasila Morendi s posebnim povdromom.

poboljša, naj se namani škofu. Zahteva se naj drugi gospod, saj jih je toliko, da se ponujajo.

"Prav govoril," sta pritrtili Špela in Urša. Na to udari Urša s kuhalnico po mizi in zaključuje se primernim nagovorom.

Brady, W. Va. — Nismo še val odšli v krtovo dešelo, akoravno ni dšpikov iz našega kraja.

Naš premogovniški baron je zapri en rudnik za nedolžen čas. Ta rudnik je posnan pod imenom Pittsburgh Veia.

V listih sem čital, da je stavka na polju trdega premoga končana. Iz tega se lahko vsako nauči, kako je Lewisova mašina tekla.

Fogodba, ki jo imajo, je res fina. Ako te premogovniški podjetnik oplazi po levem licu, nastavi mu še desnega.

Tako napredujemo. Vsa čast Lewisovi mašini, ki strelja take koske. Ko pride čas valitev, tčdaj upam, da ne bodo rudarji zopet glasovali za Lewisovo mašino.

Rad bi videl, da se kaj oglasi newyorská kubarica in da bi da la nam pešlarjem kakšne nasvete za kuhinjo.

Washington, D. C. — Predsednik Coolidge je imel v ponedeljek svoj prvi večji govor.

Coolidge ni na primer skrajn pacifist, kakor je posneti iz tega njegovega govora.

Čeprav ni nobenih neposrednih odnosov do vnanje politike v govoru, ki ga je imel na letni konvenciji ameriškega Rdečega križa v tem mestu, je vendar izenačen v njem dokaj načel, ki bodo brez dvoma dajala Coolidge amer v svetovnih zadevah.

Čeprav ni nobenih neposrednih odnosov do vnanje politike v govoru, ki ga je imel na letni konvenciji ameriškega Rdečega križa v tem mestu, je vendar izenačen v njem dokaj načel, ki bodo brez dvoma dajala Coolidge amer v svetovnih zadevah.

Čeprav ni nobenih neposrednih odnosov do vnanje politike v govoru, ki ga je imel na letni konvenciji ameriškega Rdečega križa v tem mestu, je vendar izenačen v njem dokaj načel, ki bodo brez dvoma dajala Coolidge amer v svetovnih zadevah.

Čeprav ni nobenih neposrednih odnosov do vnanje politike v govoru, ki ga je imel na letni konvenciji ameriškega Rdečega križa v tem mestu, je vendar izenačen v njem dokaj načel, ki bodo brez dvoma dajala Coolidge amer v svetovnih zadevah.

nih razmer, toda dejal pa je, da se je treba izogibati iluzijam in sanjarjenju na eni strani, na drugi pa brezbrziostni in malomarnosti pohlepnih sebiševcev.

Coolidge poudarja tudi, da je vsak posameznik in vsak narod najprej sam sebi najbližji in da mora šele potem misliti na druge.

Coolidge si je prizadeval povedati, kakšne obveznosti ima ta ali oni narod.

"Civilizaciji je treba praktičnega idealizma," je pripomnil. "Ta idealizem ne prevzema odgovornosti za vse človeštvo, ali kadar pa pride do krize, tedaj se ne pomisli stopiti na plan, nego pekaše vso potrebno poštvovalnost, da obvlada nastali položaj."

Zelo zanimivo je tudi to, da se je predsednik Coolidge izrekal v tem svojem govoru za politiko, po kateri naj drži Amerika svoje roke proč od Evrope vsaj dotlej, dokler se ne bodo postavili evropski narodi na noge.

Uralska pokrajina, ki je eden najbogatejših rudniških okrajev na Ruskem, se je lotila ta teden reforme v krajevnem upravnem sistemu.

Sedanja decentralizacija, ki je zelo velika coklja napredku ruskih pokrajin, je izzvala že dokaj godrnjanja in nevolje.

"Mi boljševiki smo, si razvili šest čut," je rekel neki boljševiški vođa. "Ta šest čut nam je povedal in razodel, kako se posušijo kmetje in mestni delavci. Ti čedaljebolj čutijo, da dela sedanji vladni ustroj čedalje višji zid med njimi in nami."

Oblasti in komunistična stranka so zastranega sklenile uvesti decentralizacijo vseh provincialnih vlad, razdeliti pokrajine in odpraviti stari ustroj caristične vlade.

Vsa upravna in industrijska oblast se sedaj po celi uralski pokrajini spaja v eni ustanovi, in sicer v uralskem gospodarskem svetu.

Eno okrožje je bilo na primer trikrat večje kakor Belgija, in kmetje so morali narediti več dni boga vsako leto, ko so morali v središče, da so plačali tamkaj davke, dali zapisati rojstva itd.

Svet more sklopiti o industrijskih izpogembah na mestu, ne da bi mu bilo treba čakati čele na sklep moskovske vlade.

Sponobil in energični uradnik Stembrov je imenovan za predsednika. Reorganizacija mora biti izvršena pred 1. novembrom.

Washington, D. C. — Zvezna vlada je v ponedeljek sklenila podajno pogodbo za velikkanske parne naprave Muscle Shoals, Ala.

JEŽEŠ, JEŽEŠ, KA BO PA ZDAJ?

Lordi, bogatini in grofje so res obhalovani vredni ljudje!

Iz Londona so sporočili brzojavno na vse vetrove, da je umrl A. R. Smith, star pet in šestdeset let, tajnik Doverskega učilnišča, ko je igral golf. Ako bi umrl delavec pri tej starosti pri troleju delu, bi se nihče zanj ne znečil.

Ali ni to strašno? Kaj bodo pa zdaj počeli grofi, baroni, lordi in bogatini, ako ne bodo smeli več igrati golfa, ko dosežejo petdeset let? Če bodo samo jedli in pili, li bodo seveda vseno umirali, ker je to v naravi, se bodo oglašali drugi zdravniki in bodo rekli, da se mora hovek gibati, ko prekorači srednjo starost, ker njegov drob ne dela redno.

Ampak pustimo šalo na strani! Ali so še kdaj brzojavili na vse vetrove, da je nevarno za rudarja ali delavca, da vihrti kladivo, kramp ali lopato, ko prekorači srednjo starost, ker se prično šle zanesljivo še niste čitali.

Dandanes imamo dvojno mero v tem oriru. Za bogatina, ki ni nikdar nič delal v svojem življenju, počitek, ko doseže petdeset let. Delavcu pa pravijo, da naj gara, ako ne, naj pa pogine, pa magari če je star šestdeset ali pa sedemdeset let.

Človeška družba, v kateri so vpostavljeni taki nazori kot resnice, ni zdrava. Tudi njeno gospodarstvo ne sloni na zdravi podlagi, ker iz njenega gospodarstva nastajajo razmere, ki pehajo en del človeštva v revščino in bedo, da mora garati do zadnjega dihljeja, medtem ko majhni pešičel nasipajo zaklade in bogastva, da lahko brezskrbno in v brezdelju žive tjevdanec, ne da bi kaj koristili človeški družbi.

Delavci gotovo niso nevoščljivi bogatinom, da imajo sredstva za prehranitev. Ampak s tem, ker niso bogatinom nevoščljivi tega, kar imajo, še niso odstopili od svoje pravične sahteve, da imajo tudi oni pravico do vseh sredstev za prehranitev, ki ustvarjajo s svojim ročnim ali duševnim delom vsa bogastva na svetu.

Najvišja gora na svetu se nahaja v Himalajskem gorovju v Aziji. Gora Gaurisankar ali Mount Everest in leži v kraljestvu Nepal. Prve ime je mistično-mitološko, drugo ime je pa gora prešla po angleškem polkovniku Everestu, ki je prvi s pomočjo trigonometrije dognal njeno višino. Gora meri 29.002 čevljev. Kameje so tudi drugi angleški častniki dognali, da je to najvišja gora na svetu.

Na vrh gore se ni nihče dospel, dasiravno je bilo napravljeno še več poizkusov. Pri zadnjem poizkusu so se poslužili tudi letal in sadnja ekspedicije je dospela višje, kot vse ekspedicije pred njo. Ali kar ljudje letos niso dosegli, dosežejo v prihodnjih letih. Nove in najdže pomenijo nova sredstva, s novimi sredstvi pa ljudje dokončajo dela, katera so morali odložiti zaradi nepopolnih orodij.

Washington, D. C. — Zvezna vlada je v ponedeljek sklenila podajno pogodbo za velikkanske parne naprave Muscle Shoals, Ala. Vojni department sporoča, da jih je kupila tvrdka Alabama Power Co. za \$3.472.465. Ugoras tovarna je del projekta, za katerega je ponudil vladni Henry Ford \$5.000.000.

Washington, D. C. — Zvezna vlada je v ponedeljek sklenila podajno pogodbo za velikkanske parne naprave Muscle Shoals, Ala. Vojni department sporoča, da jih je kupila tvrdka Alabama Power Co. za \$3.472.465. Ugoras tovarna je del projekta, za katerega je ponudil vladni Henry Ford \$5.000.000.

Washington, D. C. — Zvezna vlada je v ponedeljek sklenila podajno pogodbo za velikkanske parne naprave Muscle Shoals, Ala. Vojni department sporoča, da jih je kupila tvrdka Alabama Power Co. za \$3.472.465. Ugoras tovarna je del projekta, za katerega je ponudil vladni Henry Ford \$5.000.000.

Washington, D. C. — Zvezna vlada je v ponedeljek sklenila podajno pogodbo za velikkanske parne naprave Muscle Shoals, Ala. Vojni department sporoča, da jih je kupila tvrdka Alabama Power Co. za \$3.472.465. Ugoras tovarna je del projekta, za katerega je ponudil vladni Henry Ford \$5.000.000.

Washington, D. C. — Zvezna vlada je v ponedeljek sklenila podajno pogodbo za velikkanske parne naprave Muscle Shoals, Ala. Vojni department sporoča, da jih je kupila tvrdka Alabama Power Co. za \$3.472.465. Ugoras tovarna je del projekta, za katerega je ponudil vladni Henry Ford \$5.000.000.

